

Поштарина плаћена

Год. XI · **НОВИ САД 15.-III. 1931.** Бр. 3

ЗБИРКА

ЗАКОНА

МИНИСТАРСКИХ НАРЕДАБА И УРЕДАБА

И

ЗБИРКА

ОДЛУКА ВИШИХ СУДОВА
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ.

XI.

1931.

УРЕЂУЈЕ И ИЗДАЈЕ:

ДР. НИКОЛА Ј. ИГЊАТОВИЋ

претседник Апелационог суда у Н. Саду.

Садржина: 9. Наредба у предмету одобрења нагоде у остав. стварима у којима су заинтересовани инострани малолетници. — 10. Наредба о бржем решавању хипотекарних зајмова — 11. Наредба о обавези бабица на пријаву у матичним стварима. 12. — Правилник о пријављивању довршења започетог побачаја. — 13. Уредба о празницима. — 14. Уредба о образовању лекарске комисије.

Садржина: 27. Дан исплате — 28. Наредба бр. 72400/1914. — 29. Интерес на интерес. — 30. Искључена ревизија. — 31. Адвок. награда. — 32. Право оставитељевог повериоца — 33. Издржавање небрачног детета. — 34. 35. Испуњење уговора. — 36. Стечено имање. — 37. Извештавање оставинског суда. — 38. Адв. трошак. — 39. Груба неблагодарност. — 40. Поништај купопр. уговора. — 41. Држављанство. Решења управне власти. — 42. Издржавање жене. — 43. Претпоставка. — 44. § 270. Гпп. — 45. Обустава плаћања 46. Непроток фирме. — 47. Дирекц. Држ. жељезница. — 48. Нов доказ. — 49. Побивање тестаментa. — 50. Извршивост пресуде. — 51. Крив. ствар. — 52. Vis major. — 53. „Змагање“. — 54. Мобилизација. Нужни део.

ШТАМПАРИЈА „НАТОШЕВИЋ“ С. ЂИСАЛОВИЋ У Н. САДУ.

Комисија

за испитивање судијских кандидата на територији
Апелационог Суда у Новом Саду
за 1931. годину.

Претседник:

Др. Никола Игњатовић, претседник Апел. суда

Заменик претседника:

Др. Бошко Ђурђев, потпретседник А. С.

Чланови:

Др. Тома Павловић, Др. Антун Гргинчевић, Милан
Зорић, Др. Михајло Годоровић, Др. Владислав Пе-
тровић, Др. Јован Киш, Војислав Гомирац, Јован
Костић.

Изашао је Уводни закон у грађ. парнич-
ни поступник са тумачењем
г. Николаја Пажорукова,
инспектора Министарства правде.

Ув. д. ср/313

Суд се може и по службеној дужности обавешта-
вати код матичара и код надзорне власти.

§ 33. Суд одлучује решењем. Ако је решење донео
у присуству рекламанта и осталих странака, који су
учествовали у расправи, решење ће пред њима одма
прогласити, а иначе ће им га уручити.

§ 34. Против решења има места утоку на краљ.
окружни суд у року од осам дана од проглашења, од-
носно од уручења.

Уток се има поднети код поступајућег краљ. сред-
ног суда писмено или усмено, и то, писмени поднесак
у једном примерку у облику одређеном у §-у 14. зак. чл.
XVIII. 1893.º) Усмена рекламација увешће се у записник.

Матичар или надзорна власт не може се послу-
жити утком.

§ 35. Краљ. окружни суд поступаће по овој на-
редби, али ако је у смислу §-а 32. одредио саслушање
или спровођење доказивања, то ће обавити путем иза-
слатог судије или путем краљ. средног суда, који је у
првом степену поступио или према приликама путем
другог краљ. средног суда.

Краљ. окружни суд о утку решава коначно и ре-
шење шаље краљ. средном суду ради саопштења, као
и ради евентуалног даљег поступка.

§ 36. По правомоћности свих судских решења доне-
сених по предмету рекламације, које се односе на исту
матичну књигу, суд ће спровести у решењима евенту-
ално одређена убележења, закључити поново састављену
матицу, оверити је и вратити надзорној власти.

§ 37. И у поступку нормираном у овој глави при-
мениће се § 8. и § 9.

§ 38. Ако дужност матичара (§ 79. зак. чл. XXXIII :
1894.) врши дипломатски заступник, конзул или њихов
заменик, у случају рекламације против новог сас-
тављања матица чија су се оба примерка изгу-

º) Сада § 135. зак. чл. I: 1911.

била или постала неупотребљива, обављеног према § у 7. наредбе број 2800/М. Претс. из 1906. г., за судски поступак у првом степену надлежан је будимпештански⁷⁾ краљ. окружни суд, а у другом степену краљ. судбена табла⁸⁾; иначе се сходно примењују одредбе ове главе.

IV. ГЛАВА.

Судске одлуке које се имају саопштавати у интересу прописног вођења државних матица.

§ 39. Судску пресуду донесену ради установљења порекла кога детета у смислу §-а 19. зак. чл. XXXVI:1904. после обављеног убележења рођења, надаље од судских одлука донесених у брачним стварима, оне, које су набројане у §-у 67. зак. чл. XXXIII:1894., по њиховој правоћности, првостепени ће суд по службеној дужности саопштити матичару, који води ону матицу, која у себи садржава односни упис, рођења или брака.

Ово наређење не дира прописе који су до 1. октобра 1895. год. постојали у предмету саопштења судских одлука који се односе на случајеве евидентираних у матицама вођеним до 1. октобра 1895. год. са јавном веродостојношћу.

Ако настане потреба, да се на основу споменутих судских одлука изврши убележење у матицама које се воде у иностранству, првостепени суд ће односне одлуке поднети министру правде уз извештај у коме се има потврдити и правоћност, ако је потребно.

§ 40. Ако се из правоћне судске одлуке, која се у случају проглашења за умрлог или у случају судског установљења стварне смрти, по службеној дужности има саопштити матичару означеном у 1. и 3. ставу §-а 74. зак. чл. XXXIII:1894., не виде сви податци набројани у тачки 2—6 § а 11. зак. чл. XXXVI:1904., ове по-

⁷⁾ Сада Новосадски.

⁸⁾ Сада Апелациони суд у Н. Саду.

датке ће првостепени суд — у колико су му познати — уз пропратно писмо саопштити матичару, истовремено са правоћном судском одлуком.

У случају трећег става §-а 74. зак. чл. XXXIII:1894. по могућности треба означити и узрок смрти.

§ 41. О извршењу смртне пресуде по задњем ставу §-а 74. зак. чл. XXXIII:1894. првостепени суд по службеној дужности извештава оног матичара који је у месту извршења смртне казне надлежан за вођење матица умрлих.

У обавештају треба саопштити и податке набројане у тачки 2—6 §-а 11. зак. чл. XXXVI:1904. у колико су они суду познати.

§ 42. Саопштење које се у току поступка због иступа из зак. чл. XXXIII:1894., покренутог пред надлежним краљ. среским судом, укаже потребним у смислу §-а 86. цитираног зак. чланка, првостепени суд упућује непосредној надзорној власти матичара (§ 14. зак. чл. XXXIII:1894.)

§ 43. Краљ. срески судови и краљ. окружни судови као првостепени судови, по правоћном свршетку матичних односно брачноправних ствари, које су биле покренуте пред њима, имају у овереном препису министру унутрашњих дела непосредно поднети мериторне ниже и евентуално више односне одлуке заједно са мотивацијом, кадгод дотичне одлуке сматрају од начелног значаја.

Првостепени судови нарочито имају поднети одлуке начелног значаја, донесене у току поступка нормираног овом уредбом, надаље такве пресуде, донесене на основу зак. чл. XXXI:1894. о брачном праву у парницама ради ништавности, побијања или развода брака, као и у парницама ради растављања од постеље и стола, које садрже начелне изјаве о формалностима склапања брака, и у опште о поступку матичара и другог грађанског чиновника, који је суделовао при склапању брака.

V. ГЛАВА.

Мешовите одредбе.

§ 44. У поступцима, нормираним овом наредбом, као и у току иступног поступка, споменутог у §-42., краљ. судови ће само у таквом случају на расправу позвати матичаре, када је за решење ствари неопходно потребно њихово саслушање.

§ 45. Ствари, које су на дан ступања на снагу ове наредбе још у току пред краљ. судовима, имају се свршити по досадашњим формалним прописима.

§ 46. Ова се наредба простире и на град и округ Ријеке, али онде, где ова наредба спомиње „краљ. срески суд“, у погледу града и округа Ријеке има се разумети судија појединац; а у погледу спољашњег облика молба, преданих суду без адвокатске сигнатуре, у граду и округу Ријеке, меродавни су § 118. и 121. привр. грађанског поступника од 16. септ. 1852. г.

§ 47. Даном ступања на снагу ове наредбе, стављам ван снаге ове наредбе министра правде:

1.) Наредбу издату под бројем 21.197/1895. М. Пр. више пута цитирану под бројем 27.197/1895. М. Пр. у предмету поступка око исправке државних матица;

2.) Наредбу бр. 27.198/1895. М. Пр. у предмету судског поступка, дозвољеног против одбијајуће одлуке донесене у предмету оглашења, које претходи склапању брака или у ствари суделовања при склапању брака;

3.) Наредбу бр. 27.199/1895. М. Пр. у предмету судског поступка око рекламација поднесених против поново састављених матица;

4.) Наредбу бр. 27.200/1895. М. Пр. у предмету судског поступка дозвољеног по §-у 19. зак. чл. XXXIII: 1894.;

5.) Наредбу бр. 38.531/1895. М. Пр. у предмету судских одлука које се имају саопштити матичару у интересу прописног вођења матица;

6.) Наредба бр. 16.362/1896. М. Пр. у предмету позивања на расправљање пријава учињених од стране матичара због пропуштања обавезе на пријављивање;

7.) Наредбу бр. 18.130/1896. М. Пр. у предмету судских одлука, које се у матичним и брачним стварима имају поднети краљ. министру унутрашњих дела, надаље у ствари исправке матица, које се имају саопштити надзорнику државних матица; и

8.) Наредбу бр. 16.602/1897. М. Пр. у ствари измене поступка око исправке државних матица.

Најпосле стављам ван снаге од дана 1. јануара 1907.

9.) Наредбу бр. 27.196/1895. М. Пр. у ствари проширење наредба министра правде, издатих на основу овлаштења, добивених у зак. чл. XXXI: 1894. и XXXIII: 1894., на град и округ Ријеке.

§ 48. Ова наредба ступа на снагу 1. јануара 1907. Будимпешта, 15. октобра 1906.

(Превео: Др. Н. И.)

9.

Наредба

уг. Министра унутрашњих дела од 19 марта 1899 г. број 21.198.

У предмету старатељског одобрења нагоде и споразума склопљених у таквим оставинским стварима у којима су заинтересовани и инострани малолетници.

Нагоде и споразуме склопљене у оним оставинским стварима, у којима су интересовани инострани малолетници, сирочадски столови — ради доношења одлуке у питању одобрења старатељске власти — често шаљу иностраним старатељским властима надлежним за малолетнике. Али одредбе садржане у ставу 5. и 6. §-а 71. зак. чл. XVI: 1894. не остављају никакву сумњу у

том погледу, да је у питању одобрења нагода склопљених у току оставинског поступка, у коме су интересовани инострани малолетници, позвана да одлучује она старатељска власт, на чијем подручју лежи општина, која служи основицом за установљење месне надлежности оставинског суда. Услед тога упућујем сирочадске столове, да у будуће поступе сходно одредбама цитираног закона.

(Превео: Др. Н. И.)

10.

Наредба

уг. Министра правде од 28. априла 1890. бр. 8713. У ствари санирања примећеног спорог поступка при решавању поднесака, који се односе на укњижење хипотекарних зајмова датих од стране сирочадских столова.

Службеним сам путем дознао, да се хипотекарни зајмови од сирочадских столова у више случајева не узимају зато, што благајне сирочадских столова тек после укњижења заложног права исплаћују зајам, а решавање молба ради укњижења заложног права и снабдевање обвезница са клаузулом укњижења, и њихово достављање сирочадским столовима, од стране више грунтовних власти бива тако споро, да се странке којима је хитно потребан зајам, у место сирочадским столовима, који за нижу камату дају зајам, радије обраћају другим таквим новчаним заводима, од којих могу много брже добити зајам. Једног мог претходника у звању, руководили су обзиром поправљања и учвршћења кредитних прилика у целој земљи, када је својим расписом од 12. августа 1874. год. бр. 23.985 М. Правде упозорио првостепене краљ. судове на одредбе и дух зак. чл. XXXIV: 1871. и ове позвао, да од стране новчаних завода затражена судска расположења учине са могућом брзином.

Пошто врло важни економски интереси захтевају да се кредитно способним лицима што више олакша употреба извора, који служе за намирење кредитних потреба; пошто је надаље не мање важан јавни интерес и то, да се што више потпомогне и осигура плодносно улагање капитала стараника, којима рукује власт; и пошто најпосле странке, које од стране сирочадских столова могу да добију хипотекарне зајмове тек после грунтового укњижења заложног права, услед спорог судског решавања и отправљања молби ради укњижења више пута могу да претрпе ненакнадиве губитке: у вези са расписом под бројем 23.998 М. Правд.еиз 1874. позивам краљ. среске судове као грунт. власти, да решавање и отправљање поднесака који се односе на укњижење хипотекарних зајмова датих од стране сирочадских столова, обављају са могућом брзином.

(Превео: Др. Н. И.)

11.

Наредба

Министарства унутрашњих послова од 14. јуна 1896. год. Бр. 52.846

У предмету обавезне пријаве матичару од стране бабице која је помагала при порођају.

Бабице, које помажу при порођају, терети обавеза на две врсте пријавâ матичару. Једна се оснива на тачки **b.**) §-а 35. зак. чл. XXXIII: 1894.¹⁾ а постоји онда, ако рођено дете нема законитог оца или ако и има, али је овај спречен да учини пријаву (§. 36.) У случају пропуштања обавезне пријаве, која на основу тачке **b.**) §-а 35. цитираног законског чланка терети бабице, бабица се има казнити у смислу §-а 80. зак. чл. XXXIII:

¹⁾ Види: Дра Н. Игњатовића Мали зборник закона св. 8.

1894. због иступа, новчаном казном до 600. круна, а сем тога према §-у 81. закона, уз одржање §-а 14. Упутства министра унутрашњих дела бр. 60.000 из 1895 г. може се казном до 20. круна због нарушеног реда и приморати да учини споменути пријаву. Друга је обавеза бабица та, по којој је у смислу наредбе министра унутрашњих дела бр. 31.438. из 1882. г. која је одржана §-ом 50. Упутства министра унутрашњих дела број 60.000 из 1895. г., бабица дужна, да у року од 24. сата матичару пријави свако рођење при коме је помагала. Ову пријаву бабица мора учинити још и у тим случајевима, у којима ју не терети обавеза на пријаву по §-у 35. зак. чл. XXXIII: 1894. Сврха је овој безусловној обавези на пријаву, која терети бабицу та, да државни матичар може контролисати, да ли је учињена прописна пријава од стране оних, који су законом обвезани на ту пријаву. Али пошто кривичну санкцију за неодржање на другом месту споменуте обавезе не садржи ни наредба министра унутрашњих дела број 31.438. из 1882. г., ни Упутство министра унутрашњих дела бр. 60.000. 1895. године: на основу §-а 1. зак. чл. XL: 1879. овим изјављујем, да бабица која не одржи наредбу министра унутрашњих дела бр. 31.438. из 1882. год. која је одржана §-ом 50. Упутства министра унутрашњих дела бр. 60.000. из 1895. год. и рођење при коме је помагала, не пријави државном матичару у року од 24. сата усмено или писмено, или — ако је пријава рођења код надлежног матичара или непосредна писмена пријава, било због неписмености, било из другог узрока, скопчана са тешкоћама — у смислу расписа министра унутрашњих дела издатог 19. маја 1896 г. под бројем 45.500 не пријави код свог општинског поглаварства, чини иступ и има се казнити новчаном казном до 200. круна. — Суђење по овим иступима спада у делокруг краљ. среских судова. —

(Предео Др. Н. И.)

промена у стању локомобила, и каква и након колико времена је споменути сведок, који је уједно и стручњак прегледао тај локомотив, и изгубио је из вида и то да је баш тужени власник машине звао тога сведока као стручњака да му прегледа машину, баш обзиром на насталу ватру, приликом вршидбе код тужитеља. Уколико пак призивном суду није било довољно мишљење саслушаног стручњака, имао је саслушати још и друге.

Пропустио је, даље, призивни суд установити истинитост или неистинитост оних битних околности које је установио 1 степени суд, нарочито пак није установио стање ствари у том погледу, где је избила ватра, да ли на врху камаре или доле, јер у првом случају се има претпоставити да је узрок ватре била варница из одака вршаће машине, и није установио ни то, да ли је и 1 р. тужени био подузимач вршидбе у којем случају би и он одговарао за штету.

Како према изложеноме нема потребног стања ствари на основу којег би овај Касац. Суд могао ствар решити у меритуму а оно које је установио призивни суд не може служити основом за донашање пресуде, јер је установљено с повредом, како формалних, тако и материјалних правних правила, то је у смислу 543 §-а г. п. п-а ваљало пресуду призивног суда разрешити.

Расположење у погледу трошкова оснива се на 508 § г. п. п-а.

Нови Сад 9 октобра 1930.

Судска пракса. За штету нанесену варницом жељезничке локомотиве, одговорно је жељезничко предузеће, као вршилац опасног погана. и без доказаног пропуштаја или непажње намештеника. (Начелна одлука бр. 174—1909.)

Одредбе зак. чл. XVIII: 1874. по судској пракси примењује се и на електричне жељезнице. (К. 2441/1903) Исто (Касац. Суд О. Б. у Н. Саду бр. Г. 738/1928.)

Аутомобил је опасно прометно средство, чији власник одговара за штету исто онако, као што одговара жељезница по зак. чл.

XVIII: 1874. (Апел. Суд у Н. Саду Г. 994/1927.) Исто. (Апел. Суд у Н. Саду Г. 1694/1925.)

У случају судара два аутомобила не могу се применити прописи одговорности која потиче из опасног погона. (2940/913.—829/919.)

Судска пракса у погледу одговорности паробродских предузећа примењује прописе из зак. чл. XVIII: 1874. (1414/927.)

Предузеће за осветлење газом јесте опасна индустрија, за штету насталу услед експлозије, предузеће одговара и онда ако га не терети кривица (2061/909.)

27.

Када купац продавцу чеком шаље куповну цену, као дан исплате има се сматрати онај дан, када је странка чек на пошту предала.

(Апелац. суд у Н. Саду, Г. 230/1928.)

28.

У смислу §-а 1. Наредбе бившег уг. министра правде бр. 72400/1924. М. Правд.¹⁾ тужитељ је дужан код среског начелника пријавити, да није задовољан са решењем среског начелника и да тражи, да се ствар преда суду, а не треба да ту пријаву чини код суда. Но ако се тужени упусти у парницу, а не чини приговор, да је тужба против прописа покренута, ову чињеницу ревизиони суд више не може узети у обзир из службене дужности.

(Апелац. суд у Н. Саду, Г. 1922./1928 од 16. XI.1929)

29.

По сталној судској пракси на досуђени интерес не припада интерес.

(Касац. суд Одел. Б. у Н. Саду Вп. 112./1923.)

¹⁾ Наредбу види: Мали зборник наредаба Дра. Игњатовића (свеска 5.)

30.

У питању обавезе подмирења и количине парничких трошкова, по став. другом §-а 521. Гпп. ревизији има места само онда, ако је ревизија уједно управљена и против осталих делова пресуде.

(Касац. суд О. Б. у Н. Саду, Г. 172/923.)

31.

Правно је правило, да адвокат само за такав рад има права да тражи награду, који је од његове стране са стручном спремом био извршен.

(Апелац. суд као рев. суд у Н. Саду, Г. 574/1929)

32.

Веровник није дужан чекати, да се заврши оставински поступак, него је властан да одма оствари своје потраживање, тужећи све познате наследнике као и непознате наследнике путем одређеног старатеља, и да тражи, да сви буду осуђени на платеж дуга свога претходника, односно да буду дужни трпети, да се веровник може намирити из покојникове заоставштине.

(Апелац. суд као рев. суд у Н. Саду, Г. 1758/1928.)

*

Наравно, да је за оставинске терете наследник одговоран само до висине наследства, које је стварно добио. Зато је поверилац дужан да у парници докаже, да је онај који је тужен као наследник дужников заиста и примио наследство; исто тако се мора доказати и количина наследства. — Ако тужитељ може да докаже, да су познати наследници искључи наследници, онда није потребно да у парници увуче и непознате наследнике путем старатеља.

*

33.

Правно је правило, да се висина издржавања небрачног детета установљава с обзиром на имовно стање очево.

(Апелац. суд као рев. суд у Н. Саду,
Г. 802/1929.)

*

У овом случају суд је установио 150. дин. месечно. јер је мати небрачног детета служавка, а отац је располагао само са 1135. дин. месечног прихода.

34.

У колико једна уговорна странка не испуни уговор, друга странка може тражити испуњење уговора, а не разрешење уговора.

(Апелац. суд као рев. суд у Н. Саду,
Г. 3161/1928)

*

Сем ако је из околности јасно, да је испуњење уговора од стране обвезане странке немогуће; или ако закон дозвољава да странка одустане од уговора (н. пр. право на одустајање од уговора, које припада купцу и продавцу).

35.

Само она странка може тражити испуњење уговора, која га је са своје стране испунила или бар изјавила своју готовост, да га испуни.

(Касац. суд Одељ. Б. у Н. Саду
Г. 119/1924).

*

Изузетак је само тај случај, када испуњење уговора треба да уследи прво од стране нападнуге уговорне странке било на основу међусобног споразума, било по самој природи посла.

36.

Сталном судском праксом је утврђено то правно правило, да она некретнина, коју родитељ за свој новац купи свом детету, па исту непосредно на своје дете препише, има се сматрати стеченим имањем, док имање од стране сачињава само куповна цена, плаћена од стране родитеља за купљену некретнину.

(Касац. суд О. Б. у Н. Саду, Г. 106/1921.)

37.

По задњем зачељу §-а 88. зак. чл. XVI. 1894. у наследним парницама, покренутим услед упућивања на спор, изречена пресуда, ако није донесена код оставинског суда, по правомоћности има се доставити оставинском суду ради даљег поступка.

(Кас. суд О. Б. у Н. Саду,
Г. 106/1921).

38.

Вишак трошкова који настане услед тога, што једна странка преда више истовремених правних лекова и путем више адвоката, по сталној судској пракси не може теретити противну странку.

(Апел. суд. као рев. суд у Н. Саду,
Г. 450/1929.)

39.

Даровни уговор према §-у 948 А. г. з. може се опозвати, ако је обдареник крив због какве

грубе неблагодарности према своје добротинцу, а под грубом неблагодарношћу разуме се таква повреда тела, части или имања, да се ради тога против повериоца може по службеној дужности или на захтевање повређенога, по казненом закону предузети ислеђење.

(Касац. суд О. Б. у Н. Саду,
Г. 134/1923.)

40.

Не може се тражити поништај купопродајног уговора због тога, што купац није исплатио један део куповне цене, ако је предмет уговора већ у поседу купца.

Апел. суд као рев. суд у Н. Саду,
Г. 3299/1929.)

41.

I. Једино та околност што се маладобни родио у Америци, и што се са својом матером налази у Америци, не може послужити као потпун доказ у погледу држављанства. II. Суд није позван, да надпрегледа и преиспитује правомерно решење административне власти, које је она донела у свом законитом делокругу.¹⁾

(Апелаци. суд као рев. суд у Н. Саду,
Г. 3391/1928).

42.

Ако брачне странке одвојено живе, муж само у том случају није дужан да издржава

¹⁾ Сем ако то закон изречно наређује.

своју жену, ако жену терети кривица за одвојено живљење. У парници ради издржавања су дакле одлучне чињенице због којих овојено живе брачне стране.

(Апел. суд као рев. суд у Н. Саду,
Г. 3144/1928.)

43.

Правно је претпоставка, да дуг постоји, кад се исправа о дугу налази у рукама повериоца,

(Апел. суд као рев. суд у Н. Саду,
Г. 3247/1929).

44.

Ако суд у разлозима своје пресуде само толико каже, да је „на основу спроведеног доказног поступка примио доказаном“ неку чињеницу, а не наводи поближе оне доказе и разлоге на основу којих је примио ту чињеницу доказаном, онда образложење пресуде не одговара §-у 270. Гпп.

(Апелаци. суд као рев. суд у Н. Саду,
Г. 3243/1928.)

45.

За установљење обуставе плаћања, довољан је разлог, ако дужник, и ако је извршивом пресудом осуђен на исплату неке тражбине, не удовољи својој обавези, већ трпи и дозвољава, да се против њега спроводи принудно извршење ради намирена.

Апел. суд као рев. суд у Н. Саду,
Г. 7/1929 од 17. II. 1930).

46.

Непротоколисана фирма се може тужити само тако, ако се тужба поднесе против свих чланова те фирме. Ревизиони суд је ван крепости ставио пресуде нижих судова, а парницу обуставио (§. 505. Гпп.) јер је тужитељ тужио само једног члана непротоколисане фирме, услед чега тужена у парници није ваљано заступана.

(Апел. суд. као рев. суд у Н. Саду, Г. 824/1925.)

47.

I. Дирекција државних железница Краљевине Југославије није субјекат имовинских права, већ само уред државних железница Краљевине Југославије, па тако ни није правно лице и нема парничне способности. II. Дилаторна околност из тач. 6. §-а 180 Гпп. мора се уважити по службеној дужности у ма коме стадију парничног поступка. — III. Нема таквог правног прописа, који би забранио, да суд накнадно одреди спровађање таквих доказа, од којих је странка одустала.

(Апел. суд као рев. суд у Н. Саду, Г. 206/1929. од 18. II. 1930.)

48.

Има се сматрати новим доказом по тач. 11. §-а 563. Гпп. сведок на кога се странка у основној парници додуше позивала, али од кога је касније одустала пре његова саслушања.

Ревиз. веће Апел. суда у Н. Саду, Г. 3413/1928)

49.

Онај, који је тестаменат већ напао на основу формалних недостатака, није овлаштен да новијом парницом нападне тестаменат због другог формалног недостатка, у колико је овај други недостатак могао приметити већ и у ранијој парници.

(Касациони Суд Одељење Б., у Н Саду Г. 909/1928)

Касациони Суд ревизиону молбу тужитељице одбија и осуђује ју, да туженима, у руке њиховога правозаступника, плати, у року од 15 дана под претњом оврхе, 1100 дин. (хиљаду и сто динара) ревизионих трошкова.

Разлози: Пресуду позивнога суда напала је ревизионом молбом тужитељица. Жали се да ју је позивни суд са повредом материјално-правних правила са тужбом одбио, јер је она ову тужбу покренула на другом основу, а не на оном, на којем ју је водила први пут, те се тако предмет парнице не може сматрати пресуђеном ствари.

Жалба тужитељице није основана, јер како се из прикључених парничних списа види, тужитељица је већ у првој парници навела као разлог за неваљаност тестамената и то, да тестатор тестаменат није потписао. У погледу овога разлога пак, Касациони Суд је својом пресудом бр. Г. 217-29-1927., изрекао, да на овој основи тужитељица ваљаност тестамената већ не може нападати, јер је тај разлог, тек доцније, у току парнице навела, те се има сматрати, да на овој основи коју је приликом покретања тужбе знала, тестаменат није ни хтела нападати.

Како се дакле предмет у погледу овога разлога за неваљаност тестамената указује већ једном пресуђеном ствари, није погрешно позивни суд када је тужитељицу са тужбом одбио. — Остале жалбе тужитељичине као беспредметне отпадају.

Расположење у погледу ревизионих трошкова оснива се на прописима 543. и 508. § гр. пост.

Нови Сад, 22. јануара 1929. год.

У случају побијања тестамена, истинитост последње воље и спољашње потребштине, по правилу дужан је да доказује онај, који своја права заснива на тестаменту; — само према тестаменту који је формално ваљан терети дужност доказивања ону странку, која побија тестаменат.

Тестаменат се може у времену редовне застарелости (32 год.) ма када побијати. Наравно да касно нападање теже води к успеху, јер ако спољашњи облик одговара, а од сведока више њих умру, исказ још живих сведока суд евентуално не ће сматрати довољним доказом, да тестаменат прогласи невређним.

50.

Не може се изрећи извршивост на основу две једнаке пресуде, ако се ради о преносу оставинских некретнина.

(Одељење Б. беогр. Касац. суда. Вп. 707/1929.)

Одељење Б. Београдског Касационог Суда Новом Саду уток одбија јер и ако се осуде другостепеног суда, које потврђују осуде првостепенога суда а осудне су, према §-у 509. г. п. п. имају прогласити извршима без обзира на евентуалну ревизиону молбу, ипак је уток о допуни пресуде у том правцу да се иста прогласи извршном ваљало одбити за то, јер по задњој алинеји § 509. г. п. п. и овде су меродавни § 415—417. г. п. п. а у овом случају где се ради о грунтовном преносу оставинских некретнина услед кога грунтовног преноса који би уследио на основу неправомоћне а извршне пресуде тужитељ би добио неограничено и безусловно право на упитне некретнице, те и право да исте отуђи, чиме би нанео туженима ненакнадиву штету, те је Апелациони суд правилно поступио, када у овом случају није изрекао, да је пресуда извршна.

Пресуду, донесену у наследним парницама треба доставити оставинском суду тек по правомоћности (§ 88. зак. чл. XVI:1894.), зато у оваким парницама ни нема смисла изрицању претходне извршивости. сем ако пресуда може да гласи на полагање у судски депозит, али ако све захтеве пресуда решава коначно и тако да последње више није потребно да се донесе решење о предаји оставине, и у оваким парницама треба изрећи претходну извршивост.

Претходна извршивост не може се изрећи у споровима, нормираним у зак. чл. XXV:1896. (§ 16. Нар. М. Правде бр. 42:800/1914.)

51.

Жалбу протав решења, само онда решава Касациони суд, ако то закон изречно наређује. Такав случај не постоји, ако је жалба уложена заједно са ревизијом.

(Касац. Суд у Н. Саду, Крс. 6/1930.)

Решење: Касациони Суд шаље списе Апелационом Суду.

Разлози: У смислу зач. 2. чл. 331 С. К. З. о жалби против решења Окружног Суда решава Апелациони суд, а Касациони Суд само онда ако то закон изреком наређује. Пошто пак нема таковог зак. наређења, да када је жалба заједно са ревизијом уложена, да о њој има Касациони суд да решава, то је из ових разлога ваљало списе упутити Апелационом суду у надлежност.

У Новом Саду 27 фебруара 1930.

52.

I *Кад се из записника не види, да је странка приложила или суду приказала писмо које спомиње у свом привременом спису, онда се у ревизионом поступку не може узети у обзир она околност, коју је странка желела доказати тим писмом. — II.*

Крађа није вис мајор, који обвезаника ослобађа обавезе.

(Кас. суд. у Н. Саду, Г. 843/929).

Касациони Суд Б. Одељење одбија ревизиону молбу туженога и осуђује га да тужитељу на руке правозаступника му плати у року од 15 дана под претњом принудног извршења у име ревизионих трошкова 770 динара.

Разлози: По установљеном и делом неспорном стању ствари странке биле су све до свршетка рата у пословној вези.

Тужилац је лиферовао туженоме пива, а по свршетку пословне везе остало је невраћених буради од стране туженога у броју наведеном у тужби.

Како је призивни суд установио да бурад нису продана, него само на послугу дата туженоме и да странке ни касније нису ништа новог уговориле, то је призивни суд умесно нашао да тужитељу припада вредност буради у времену покретања тужбе, будући је тужитељево потраживање престанком пословне везе постало, ликвидно и будући ниједна од странака није желела повратак у нарави.

Како се пак, нити из расправног записника, нити из образложења пресуде призивног суда не види, да је тужени приказао писмо које спомиње као доказ да се је тужилац задовољно и са буради од мање вредности и како ово питање пред призивним судом није расправљено, то се ова сколност више не може узети у обзир у ревиз. поступку. Приговор рев. молбе да је призивни суд повредио формално право што није одредио даље доказивање у погледу те одбране туженога да су бурад покрадена, није, исто основан, јер крађа није вис мајор, те не ослобађа туженог обавезе, као што је то првостепени суд умесно утврдио.

Што се пак тиче питања вредности враћених 3 комада буради, и ту је вредност призивни суд тачно узео,

јер је то била вредност у времену вањања буради и јер и сам тужени није тражио другу вредност, већ само вадоризирно, чему по умесном стајалишту призивног суда није било места.

Најзад није основан ни приговор у погледу трошкова, јер исти нису високо установљени и јер је исте тужени проузроковао својом неоснованом одбраном.

Како је дакле ревизиона молба у целости неоснована то је ваљало исту одбити и молитеља ревизије на снашање и ревизионих трошкова осудити.

Нови Сад, 6 новембра 1930 године.

*

Казус је ненамеравана и непредвиђена случана несрећа, а виша сила (vis мајор) је таква природна или људска сила и такав штетни догађај који човек није могао отклонити, нити предупредити, н. пр. земљотрес, поплава, одроњавање земље, зараза и слични елементарни удари, па и страјк ако није постао кривицом предузећа и ако је несавладив био, наиме ако послодавац није могао набавити раднике.

Тачно ограничење ова два појма скоро је немогуће.

53.

По правном обичају „Змагање“ — које постоји у Међумурју, — када родитељи приликом удаје своје кћери овој даду некретнине, оне и после смрти кћерине остају у поседу и уживању зета, ако из њиховог брака остану деца, а само ако деце није било или ако су умрла, дужан је зет да натраг врати некретнине жениним родитељима.

(Касац. суд О. Б. у Н. Саду Г. 587/1929).

Касациони Суд ревизионој молби туженога делимично места даје, пресуду Апелационога Суда делимично мења и туженога осуђује да тужитељима, почев од 1 новембра 1922 године плати годишње 667 динара и то до данас доспеле своте на крају сваке еко-

номске године, све у року од 15 дана под претњом оврхе све дотле док се тужени буде старао за издржавање само двоје деце рођене у браку са пок. кћери тужитеља М. — Са вишком тужбенога захтева тужитеља одбија.

Првостепене, позивне и ревизионе трошкове међу странкама узајамно пребија.

Разлози. Пресуду позивнога суда напао је ревизионом молбом прворед. тужени и тражио је да се пресуда промени, тужитељи са тужбом одбију и осуде да плате трошкове.

Жали се да је Апелациони Суд донео пресуду са повредом материјално правнога правила, јер према исказу преслушаних стручњака обичај „Змагање“ у Међумурју састоји се у томе, да родитељи дају кћери приликом удаје некретнине у ту сврху да би из прихода тих некретнина кћери и зету олакшали сношење брачног терета. Како, међутим, из брака туженога и пок. кћери тужитеља живи још шесторо деце, за чије се издржавање мора старати, пре и после тужени, и ако се моментано четворо деце налазе код тужитеља, постоји још непрестано разлог да некретнине остану код туженога, који их ни иначе не ужива у своје име него у име деце, а из прихода некретнина подмирује трошкове око издржавања те деце.

Жалбе су делимично основане. — Међу парничним странкама је неспорно, да су тужитељи, приликом удаје њихове пок. кћери Маргите за туженога, предали овој и туженом у посед и на уживање некретнине које чине предмет парнице. Но док тужитељи тврде да су некретнине дали по правном обичају у Међумурју званом Змагање, према коме некретнине, у случају смрти кћери, зет има да врати натраг родитељима, тужени тврди, да су тужитељи некретнине дали кћери у власништво, те како је иза ње остало деце наслеђују некретнине деца. И

према обичају „Змагања“, ако су остала деца није дужан зет да врати некретнине родитељима жениним.

Према исказу код Апелационог Суда преслушаних стручњака пак, када родитељи даду некретнине кћери приликом удаје по правном обичају „змагање“, онда некретнине, ако се из брака родила деца, и после смрти кћери остају у поседу и уживању зета, а само у случају ако деца није било или ако су ова умрла, дужан је зет некретнине да врати натраг жениним родитељима. Није међу странкама спорно ни то да се из брака туженога са кћери тужитеља родило шесторо деце. Према томе би по већ поменутом обичају „Змагање“ тужени био у праву да задржи у целини у поседу некретнине које чине предмет парнице. Како, међутим, тужени признаје да је од шесторо деце само двоје код њега за чије се издржавање стара он, а да су четворо код тужитеља, који их и издржавају, нашао је Касациони Суд оправданим да две трећине од прихода некретнина које тужени држе у поседу а који је Апелациони Суд установио у своти од 1000 дин. годишње, плати тужитељима и то почев од 1 новембра 1922. све дотле док се не буде тужени старао за издржавање и остале деце.

Како су тужитељи, према томе, са тужбом само делимично успели а тужени са ревизионом молбом опет само делимично, ваљало је трошкове међу странкама узајамно пребити.

Нови Сад, 27. маја 1930.

*

Судска пракса: Жена је овлаштена, да после смрти свога мужа тражи натраг свој мираз, заједно са законском каматом од дана мужевљеве смрти. (4626/1912).

Ако муж не докаже, да је његова жена пристала, да се њезин мираз употреби на њезино лечење, после женине смрти муж је безусловно дужан да изда мираз, јер трошак око лечења жене терети мужа. (2194/1912.)

Покретни мираз жена за време постојања брака не може натраг тражити чак ни онда ако одвојено живи од мужа (1928/1913).

54.

I. И делимична мобилизација — у колико је обухватила и завештаоца, повлачи засобом право на грађење привилегованог тестаментa. — II. При израчунавању дужног дела меродрвна је вредност, коју је заоставитина имала на дан смрти оставитеља, а не она вредност, која је касније унесена у инвентар.

(Касац. суд у Н. Саду, Г. 545/929.)

Касациони Суд, Б. Одељење ревизиону молбу тужитељице одбија, док ревизионој молби тужене делимично места даје, те пресуду призивног суда у погледу висине досуђеног нужног дела тужитељице разрешава и упућује тај суд на даљи поступак и доношење нове одлуке. Трошкови рев. поступка установљавају се за тужитеља у своти од 720 дин. а за тужену у своти од 1240 дин.

Разлози: По установљеном стању ствари пок. Лука А. сачинио је усмену опоруку на дан мобилизације воводом светског рата, те према томе опорука у смислу 29. §-а XVI. з. чл. из 1876. год. вреди као привилегован тестамент. Приговор изнесен у ревизионој молби тужитеља да тога дана још није била одређена општа него само делимична мобилизација није се могло узети у обзир, јер је установљено а опште је позната чињеница да је делимична мобилизација обухватила и заостављача.

Исто тако није основан ни онај приговор тужитељице да усмени тестамент не вреди ни зато, јер су тестаментарни сведоци у смислу 9. §-а XVI. з. чл. из 1876. као такви искључени, јер у смислу тог законског наређења само је таково средство тестаментарних сведока од утицаја за ваљаност тестаментa које не иде даље

12.

На основу § 172. Кривичног закона прописујем.

ПРАВИЛНИК

о пријављивању довршења започетог побачаја

§. 1.

Сваки лекар, који прими у лечење већ започети побачај, а доврши га било лековима било оперативним путем, дужан је то у року од три дана да пријави власти.

§. 2.

Пријава се подноси надлежном службеном лекару, (среском лекару или градском физикусу) у запечаћеном омоту, на коме треба да је јасно и читко, десно доле, написано: Строго поверљиво.

§. 3.

У пријави треба навести:

- 1) почетна слова законског имена и презимена. Пуно законско име презите болеснице лекар бележи и чува у свом нарочитом, строго поверљивом дневнику;
- 2) старост болеснице;
- 3) сталеж болеснице;
- 4) занимање болеснице;
- 5) место пребивања и стан,
- 6) дан и сат, кад је лекар болесницу примио у лечење;
- 7) тачна дијагноза по пријему (Abortus incipiens у току и т. д.)
- 8) који и какав је начин употребљен, и како?
- 9) где је довршен?

Следује потпис лекара, читко, са ознаком његовог положаја (практичан лекар, специјалиста за гинекологију, асистент клинике и т. д.)

§. 4.

Надлежни лекар сам отвара те пријаве, уноси их у посебни протокол и чува под клучем. Ове поверљиве лекарске пријаве о побачајима не смеју долазити у руке другим лицима осим надлежним лекарима и евентуално суду.

§. 5.

У вези са § 172 Кривичног закона бабице се нарочито упозоравају да су према упутствима за бабице дужне за сваки случај побачаја позвати лекара. Сврши ли се такав побачај сам по себи, а да лекар није могао из ма којег узрока бити на време позван, бабица је дужна сваки такав побачај тачно описати и пријавити надлежном службеном лекару, писмено, на посебној пријавници, у запечаћеном омоту, на коме је видно и читко исписано: Строго поверљиво.

У пријави бабица мора навести: име и презиме, старост, сталож, занимање и стан болеснице; дан и сат кад је дошла и примила болесницу, узрок зашто није могла дозвати лекара; дан и сат кад се побачај довршио, у ком се месецу трудноће десио побачај и дужина рођеног плода.

Бабица је дужна да сваки такав плод покаже надлежном лекару.

§. 6.

Правилник ступа на снагу даном објаве у „Службеним новинама“.

С. бр. 9367

16. априла 1930 године

Београд

Министар социјалне политике
и народног здравља,

Др. М. Дринковић с. р.

(Служб. Нов. од 10. маја 1930 бр. XXXIX. 221.)

13.

На основу § а 6 Закона о празницима од 27 септембра 1929 године прописујем ову

УРЕДБУ

О ПРАЗНИЦИМА У СМISЛУ СУДСКИХ ПОСТУПНИКА И ОСТАЛИХ ЗАКОНА ОСИМ МЕНИЧНОГ ЗАКОНА И ЗАКОНА О ЧЕКУ

§ 1.

У колико Закон о уређењу редовних судова, Закон о судском поступку у грађанским парницама, Закон о судском кривичном поступку као и други закони осим Меничног закона и Закона о чеку вежу за празнике извесна правна дејства, сматрају се као празници:

а) за све грађане: Рођендан Њ. В. Краља, Дан уједињења и све недеље.

б) за грађане православне вере следећи православни празници:

- 1) Богојављење,
- 2) Сабор Св. Јована (Јовањ-дан),
- 3) Св. Сава,
- 4) Сретење,
- 5) Благовест,
- 6) Ђурђев-дан,
- 7) Св. Ђирило и Методије,
- 8) Св. Петар и Павле,
- 9) Св. Илија,
- 10) Преображење,
- 11) Велика Госпојина,
- 12) Мала Госпојина,
- 13) Крстов-дан (14/27 септембра)
- 14) Митров-дан,
- 15) Арханђелов-дан,
- 16) Ваведење Богородице,

- 17) Св. Никола,
- 18) Бадњи дан,
- 19) Први и други дан Божића,
- 20) Велики Петак,
- 21) Други дан Ускрса,
- 22) Спасов-дан,
- 23) Други дан Духова.

в) За грађане римокатоличке вере следећи римокатолички празници:

- 1) Нова година,
- 2) Света три краља,
- 3) Свећница,
- 4) Св. Јосип,
- 5) Благовест,
- 6) Св. Ђирило и Методије,
- 7) Св. Петар и Павао,
- 8) Велика Госпа,
- 9) сви Свети,
- 10) Безгрешно зачеће Богородице,
- 11) Први и други дан Божића,
- 12) Други дан Ускрса,
- 13) Спасово,
- 14) Други дан Духова,
- 15) Брашанчево (Телово).

г) За грађане грко католичке вере следећи гркокатолички празници:

- 1) Богојављење,
- 2) Срећење,
- 3) Благовест,
- 4) Ђурђев-дан,
- 5) Св. Ђирило и Методије,
- 6) Св. Петар и Павао,
- 7) Св. Илија,
- 8) Преображење,
- 9) Велика Госпојина,
- 10) Мала Госпојина,

- 11) Крстов-дан (14/27 септембра)
- 12) Митров-дан
- 13) Арханђелов-дан,
- 14) Ваведење Богородице,
- 15) Безгрешно зачеће Богородице,
- 16) Св. Никола,
- 17) Бадњи дан,
- 18) Први и други дан Божића,
- 19) Велики Петак,
- 20) Други дан Ускрса,
- 21) Спасов-дан
- 22) Други дан Духова.

д) За грађане евангелике, аугзбуршког и хелведског (реформисаног) вероисповедања, следећи евангелички празници:

- 1) Нова година,
- 2) Велики Петак,
- 3) Други дан Ускрса,
- 4) Спасов-дан,
- 5) Други дан Духова,
- 6) Празник Реформације (31 октобра),
- 7) Бадњи дан,
- 8) Други дан Божића,

ђ) За грађане исламске вере следећи исламски празници:

- 1) Први дан празника Мухамедовог рођења (Мевлуд)
- 2) Прва три дана Рамазанског Бајрама,
- 3) Прва три дана Курбанског Бајрама,
- 4) Први дан Нове године.

У петак, затим у дане Лејлеи-регаиб, Лејлеимирац, Лејлеи-берат и Лејлеи-кадр и у дане уочи рамазана и оба бајрама странкама исламске вере које дођу пред власти треба омогућити да оду петком до 11 сати а осталим споменути данима до подне да би могли извршити своје верске дужности.

е) За грађане јеврејске вере следећи јеврејски празници:

- 1) Свака субота,
- 2) Два прва и два последња дана Пасхе,
- 3) Два дана Шевуота,
- 4) Рош-Ашана (два дана),
- 5) Јон-Кипур, један и по дан (пола дана уочи Јон-Кипура),
- 6) Прва два дана и последња два дана Сукота.

§ 2.

На напред наведене верске празнике државни службеници морају бити на дужности као и у радне дане, ако ти празници нису за њих верски празници у смислу §-а 3 Закона о празницима. За рад судова и осталих надлештава подређених Министарству правде вреде прописи §-а 4 Закона о празницима.

§ 3.

Ова Уредба ступа на снагу када буде проглашена у „Службеним новинама“ Краљевине Југославије. Тада престају важити сви досадањи прописи о предмету ове Уредбе.

Бр. 9862

1 фебруара 1930 године
Београд

Министар правде
Др. М. Сршкић с. р.

(Обнародована у „Служ. новинама“ бр. 29—X од
7. фебр. 1930. г.)

14.

На основу § 173 Кривичног закона прописујем

УРЕДБУ

о образовању лекарске комисије

§ 1.

Сваки лекар, који је убеђен да код које његове болеснице треба услед болести или какве аномалије прекинути трудноћу у циљу, да јој се спасе живот или отклони неизбежна опасност по здравље, кад то никаквим другим начином није могуће (§ 173 Кривичног закона) мора тражити образовање комисије, која ће болесницу прегледати и о свом налазу и мишљењу саставити записник.

§ 2.

Комисију образује надлежни најближи лекар у јавној служби (државни, бановински или општински), који је уједно и претседник комисије; други је члан лекар, који је образовање комисије тражио, а трећег члана одређује узевши у обзир жељу болеснице или њене породице претседник по следећим начелима:

а) ако је лекар болеснице (пријавник) гинеколог онда као трећег члана комисије именује претседник једног лекара оне медицинске гране којој припада или којој је најближа болест, или аномалија, због које је индичиран вештачки прекид трудноће;

б) ако је лекар болеснице специјалиста гране, којој болест или аномалија трудне жене припада, онда се као трећи члан комисије именује гинеколог;

в) ако је лекар болеснице практичан лекар са општом праксом, онда као трећи члан комисије именује се гинеколог.

§ 3.

У већим болницама и клиникама са више одељења у комисију улазе сем службеног лекара још и лекар (шеф, примаријус или асистент) гинеколог одељења или где су хирургија и гинекологија у једном одељењу заједно — лекар (шеф, примаријус или асистент) хируршког одељења и шеф одељења, камо спада болест или аномалија, која индицира прекид трудноће.

У болницама са 2 одељења, шефови интерног и хируршког одељења са службеним лекаром сачињавају комисију.

У болницама само са једним одељењем узима се за члана комисије или гинеколог или специјалиста за болест, од које болује трудница, и још један између најстаријих лекара у месту. Ако се у месту не може образовати таква комисија, онда упутити болесницу у болницу са више одељења или позвати потребне лекаре.

У малим местима поступити по 3 ставу овог члана.

У приватним санаторијима поступак је исти као и у болницама.

§ 4.

У случају да службени надлежни лекар врши специјалистичку или општу праксу, па је случајно он и лекар пријавник болеснице, он не може бити председник комисије. У том случају одредиће најближи службени надлежни лекар председника комисије.

§ 5.

Састављену комисију сазива председник и то према тражењу лекара болеснице у року од 4 дана, а у хитним случајевима одмах.

§ 6.

Лекар болеснице дужан је спремити анамнезу болеснице и резултат свих евентуалних потребних испитивања (мокраће спутума, крви, рентген-снимака и др.)

У пажњу г. г. претплатницима!

Отварајући претплату за XI. годину, умољавамо све наше п. претплатнике, да нам на име претплате за 1931. годину изволе послати Дин. 120, још у току јануара месеца, јер је претплата за целу годину платива у почетку године.

Уједно и овим путем позивамо оне наше претплатнике, који још ни до данас нису исплатили претплату за 1929. и 1930. годину да изволе то одмах учинити, јер је наш часопис упућен једино на претплату.

Најзад саопштавамо, да се код Уредништва још могу добити „Збирке“ из 1924—1930. год., свака година по Дин. 120.

Нови Сад, 15. децембра 1930.

Уредништво „ЗБИРАКА“.

Шв. д. сп / 313